

המבקש :

משה אהרונזי, ת"ז [REDACTED]
על ידי ב"כ עוה"ד תומר ברם ו/או עידו קוסובר
מרח' ז'בוטינסקי 3 (מרכז גירון), רעננה, 4336303
טל' 03-5568286 ; פקס' 03-5568285
- נגד -

המשיבים :

1. בנק מזרחי טפחות בע"מ, ח.צ. 520000118 ואח'
ע"י ב"כ עוה"ד רם כספי ואח' ממשד כספי ושות', עורכי דין
מרח' יעבץ 33, תל-אביב, 65258
טל' : 03-7961000 ; פקס' : 03-7961001
וכן ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר י. לשם ו/או ד. קדם ממשד מיתר ושות', עורכי דין
מדרך אבא הלל סילבר 16, רמת גן, 5250608
טל' 03-6103100 ; פקס' 03-6103111

2-8. יעקב פרי ואח'

ע"י ב"כ עו"ד ממשד ניר כהן, לשם, בן-ארצי ושות', עורכי דין
מרח' ברקוביץ 4, תל אביב
טל' : 03-6968270 ; פקס' : 03-6968277

המשיבות המצטרפות :

9. United Mizrahi Bank (Switzerland) Ltd (חברה זרה)

10. בנק מזרחי חברה לנאמנות בע"מ.

ע"י ב"כ עוה"ד רם כספי ואח' ממשד כספי ושות', עורכי דין
מרח' יעבץ 33, תל-אביב, 65258
טל' : 03-7961000 ; פקס' : 03-7961001
וכן ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר י. לשם ו/או ד. קדם ממשד מיתר ושות', עורכי דין
מדרך אבא הלל סילבר 16, רמת גן, 5250608
טל' 03-6103100 ; פקס' 03-6103111

ובעניין :

היועץ המשפטי לממשלה

על ידי ב"כ עו"ד מפרקליטות מחוז תל אביב – אזרחי
מדרך מנחם בגין 154 (בית קרדון), ת"ד 33051, תל אביב, 6133001
טל' 073-3736222/9 ; פקס' ממוחשב 02-6468005 / 02-6467863

עמדה מטעם היועץ המשפטי לממשלה

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 8.9.2020, מוגשת בזו עמדה מטעם היועץ המשפטי לממשלה להסדר הפשרה נושא הליך זה (להלן: "**הסדר הפשרה**").

היועץ המשפטי לממשלה יקדים ויאמר, כי אף שאינו מתנגד להסדר הפשרה, הוא מוצא לנכון להאיר מספר שיקולים כבדי משקל שצריכים להישקל בבחינת ההסדר האמור על ידי בית המשפט הנכבד.

א. עיקרי העובדות הרלוונטיות

1. ב-12.3.2019, נחתם הסכם אישום מותנה (Defendant Prosecution Agreement, להלן: "**DPA**") בין קבוצת הבנק (כהגדרתה בבקשה לאישור הסדר הפשרה) לבין משרד המשפטים האמריקני. ההסכם נחתם בעקבות חקירת הרשויות האמריקניות בחשד למעשים ומחדלים של עובדי קבוצת הבנק שסייעו להונות את רשויות המס האמריקניות. בבקשת אישור הסדר הפשרה נטען, כי הודאת קבוצת הבנק במסגרת ההסכם נעשתה על בסיס דוקטרינת ה-Respondeat Superior האמריקנית, המטילה אחריות על תאגיד גם על בסיס התנהלות של עובדים בדרג נמוך. במסגרת ה-DPA, שילמה קבוצת הבנק סכום כולל של 195 מיליון דולר, אשר כלל תשלום עבור מיסים שלא שולמו על ידי לקוחות הבנק לרשויות המס האמריקניות בסכום של 53 מיליון דולר, השבת רווחים שהפיק הבנק בסך של 24 מיליון דולר וקנס בסכום של 118 מיליון דולר.
2. ב-8.12.14, הוגשה בקשת גילוי מסמכים לפי סעיף 198א לחוק החברות, התשנ"ט-1999 על ידי מר משה אהרוני (להלן: "**המבקש**"). בבקשה נטען, כי נושאי המשרה שכיהנו בעת הרלוונטית בבנק הפרו את חובותיהם בשל מחדליהם ושתיקתם. כך נטען, כי קיימת להם "אחריות פיקוחית" על הנעשה בתחום אחריותם, במיוחד כאשר מדובר בביצוע מתמשך של עבירות פליליות חמורות בהיקפים משמעותיים.
3. ב-18.4.2016, הוחלט (לאחר הסכמה אליה הגיעו הצדדים), כי ההליכים יושעו עד למועד סיום חקירת הרשויות האמריקניות.
4. ב-27.3.2019, הקים דירקטוריון הבנק ועדת תביעות בלתי תלויה (להלן: "**הוועדה**"), בין השאר, בשל פנייתה של המפקחת על הבנקים. מבין תפקידי הוועדה, היא הוסמכה להמליץ האם יש לנקוט בהליכים משפטיים נגד נושאי המשרה בבנק בשל המאורעות מושא הליך זה.
5. הוועדה מצאה פגמים מסוימים בהתנהלות בסוגיות הקשורות לציות לנהלי הבנק ולדיני המס האמריקנים, אולם המליצה "שלא לנקוט הליכים משפטיים נגד הדירקטורים ונושאי המשרה האחרים בגין הפרת חובת אמונים, שכן היא סבורה, שמדובר בעילת תביעה בעלת סיכויים קלושים בנסיבות העניין". כמו כן המליצה הוועדה "שלא לנקוט הליכים משפטיים נגד הדירקטורים ונושאי המשרה האחרים בגין הפרת חובת זהירות, שכן היא סבורה, שמדובר בעילת תביעה בעלת סיכויים נמוכים בנסיבות העניין". לבסוף הוועדה לא מצאה "תשתית ראייתית מספקת לכך שהדירקטורים ונושאי המשרה האחרים לא פעלו כדירקטורים ונושאי משרה סבירים, לפי הסטנדרט המצופה והמקובל בתקופה הרלוונטית. הוועדה לא מצאה תשתית ראייתית מספקת לביסוס טענה בדבר מחדל בפיקוח של הדירקטורים ונושאי המשרה האחרים". (תמצית מנהלים לדוח הוועדה, עמ' 2).

6. למרות זאת, סברה הוועדה, כי נכון יהיה להגיע להסדר פשרה עם חברות הביטוח שהנפיקו פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה בבנק. זאת, בין היתר, "כדי למנוע הליכים משפטיים יקרים שעשויים לגרום לנזקים משמעותיים לאינטרסים של הבנק, למוניטין שלו, ולרצונו להניח את הפרשה מאחוריו ולא להוסיף עליהם נזקים נוספים". היועץ המשפטי לממשלה יזכיר בהקשר זה, כי פוליסת הביטוח מכסה לרוב גם את הוצאות ההגנה בהליך ולא רק את הפיצוי המוסכם בו.
7. להלן יתייחס היועץ המשפטי לממשלה ראשית להחלטה להתפשר על סכום שאינו נמוך, למרות המסקנה של הוועדה דלעיל, בדבר חולשת עילות התביעה, ושנית, להיבטים נוספים בהסדר הפשרה.

ב. סכום הפשרה – 23 מיליון דולר

8. לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, סכום הפשרה המשמעותי עליו הסכימו הצדדים אינו תואם את הסיכון המשפטי הקיים בהקשר זה הן לפי עמדת הוועדה והן לפי עמדת המבטחים. כפי שיובהר להלן, פשרה כספית המגלמת קניית סיכון התדיינות במחיר גבוה מדי עלולה להסב נזק לחברה ולחברות אחרות בשוק ההון, ועל בית המשפט להביא זאת בחשבון בסך השיקולים באישור הסדר הפשרה.
9. עוד יובהר, כי היועץ המשפטי לממשלה אינו נוקט עמדה בשאלה האם מבחינה אובייקטיבית תביעה זו אינה מבוססת על עילת תביעה מספקת. היועץ המשפטי לממשלה נסמך, לעניין זה, על עמדת הוועדה הבלתי תלויה, אשר מצאה לנכון לקבוע כי סיכויי התביעה נמוכים עד קלושים.

1.1. אישור הסדר פשרה בתביעה נגזרת

10. סעיף 202 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 קובע את הפרוצדורה להסדר או פשרה בתביעה נגזרת. סעיף 202(א) קובע, כי הסדר או פשרה כפופים לאישורו של בית המשפט. הכפפתם של הסדרי פשרה לאישור בית המשפט נובעת משני ביטויים של בעיית הנציג בהליכים קולקטיביים (תובענות ייצוגיות ונגזרות כאחד): האחד – פשרות "נמוכות" מדי, והאחר – תביעות סרק שמטרתן להגיע לפשרה לטובת התובע, על אף הסיכויים הנמוכים או העדר תועלת לקבוצה מטעם אחר. (אלון קלמנט "פשרה והסתלקות בתובענה הייצוגית" משפטים מא 5, 12 (2011)). החשש מתביעות סרק, הוא מכך שתביעה, שיש אפשרות סבירה שכלל לא היתה מאושרת כתביעה קולקטיבית (ייצוגית או נגזרת), תוגש ותהווה בכל זאת בסיס להסדר פשרה, מאחר שהעלויות בניהולה מצד הנתבע (הוצאות הגנה, פגיעה במוניטין, הפרשות בדוחות כספיים אם היא חברה ציבורית) משמעותיות, אף אם סיכוייה להצליח מעטים. במקרים רבים, הנתבע יסכים לקנות לעצמו ודאות בדבר תוצאות ההליך בשלב מוקדם ולהתפשר על סכום המהווה קניית סיכון מבחינתו. הנתבע צריך אפוא שיגנו עליו מפני עצמו, ובית המשפט מוצב בצומת אישור הסדר הפשרה כדי לפקח גם על בעיית תביעות הסרק. (שם).

11. תפקידו של בית המשפט הנכבד באישור הסדרי פשרה בתביעות נגזרות וייצוגיות אינו דומה לתפקידו באישור הסדר פשרה בתובענה רגילה. זאת, שכן "בתובענה רגילה, ככלל, כאשר בית המשפט מתבקש לאשר הסכם פשרה בין צדדים, במיוחד כאשר הצדדים מיוצגים על ידי עורכי דין, הנטייה היא לאשר הסכמים כאלו. בית המשפט מניח כי הצדדים שקלו את סיכוייהם, את סיכוייהם, ואת יתר האינטרסים הרלוונטיים הקשורים בניהול התביעה או בהסכם פשרה, וכי הגיעו להסכם לאחר משא ומתן ביניהם. שונים הם פני הדברים כאשר מדובר בהסכם פשרה במסגרת בקשה לאישור תביעה ייצוגית. הליך התובענה הייצוגית הינו הליך מיוחד, שכן גורם יחיד מייצג קבוצה גדולה של תובעים בכוח, אשר אינה לוקחת חלק פעיל בהליך... במצב זה לבית המשפט תפקיד מרכזי בדאגה והגנה על האינטרסים של חברי

הקבוצה ושל הציבור. על בית המשפט לוודא שלא יאושרו הסדרי פשרה שאינם מקנים לחברי הקבוצה את הפיצוי המגיע להם או את ההטבה המשקפת כראוי את נזקייהם, ומנגד עליו לוודא שלא יאושרו תביעות סרק הפוגעות בציבור כולו" (ת"צ (מחוזי ת"א) 32117-08-16 **גילמור נ' הנסיך מפעל ליצור טחינה בע"מ** (פורסם בנבו, 26.2.2019) [הדגשות לא במקור – ל.ו.]). כך בתובענה ייצוגית, וכך גם בתביעה נגזרת, לאור הדמיון בין שני ההליכים.

12. ויודגש, לצורך עמדה זו, המונח "תביעת סרק" אינו בא לתאר תביעה שאינה מבוססת על נזק שהתרחש, אלא תביעה שסיכויי קבלתה נמוכים ושהוגשה לפיכך לא מתוך מטרה לזכות בהליך, אלא כדי לייצר לחץ על הנתבע להגיע לפשרה.

13. אישור הסדר פשרה המגלם בתוכו קניית סיכון שאינו מבוסס (וראו את מסקנות הוועדה כאמור לעיל) עשוי להביא למספר תוצאות שליליות. ראשית, העלויות שמטילות תביעות הסרק על "קבוצת הנתבעים" מייקרות את עלויות התנהלותם ומשבשות את תמריצייהם לפעול כדין, לנקוט אמצעי זהירות ולקיים את חובותיהם. זאת, כפי שכותב המלומד קלמנט, מאחר שהנתבע יודע שגם אם ינהג כדין, הוא יאלץ בסופו של דבר לשאת בתשלום הפשרה בתביעה שתוגש נגדו. הרווח שלו מהתנהלות כדין בהשוואה לעלויות שבהן יישא אם לא יתנהג כדין, יקטן. שנית, הסדר פשרה כאמור עשוי להביא לפגיעה בבעלי המניות של החברה הספציפית, אשר אמנם ייהנו בטווח הקצר מסכום הפיצוי שייכנס לקופת החברה, אולם בטווח הארוך, פרמיית הביטוח שתשולם מקופת החברה, החל מהשנה שלאחר מכן, תהיה יקרה יותר בשל הסיכון הנוסף שהתווסף למשוואת החיתום של המבטחים. שלישית, תיפגע קבוצה נוספת ורחבה מהסדרים אלה – חברות ציבוריות אחרות ובעלי מניותיהן, אשר עלויות הפיצוי המשולמות על ידי המבטחים, יגולגלו אליהן בדמות ייקור פוליסות הביטוח שמונפקות לנושאי המשרה והדירקטורים שלהן; הקטנת הכיסוי שחברת הביטוח תהיה מוכנה להעניק להן; והגדלת סכום ההשתתפות העצמית שתידרשנה אותן חברות ציבוריות לשלם במקרה של תביעה.

14. אנלוגיה לאמור לעיל ניתן לראות בדברי כב' השופטת ענת ברון בפסק דין קודם, לפיהם:

"יש להבהיר כי הנזק שעלול להיגרם כתוצאה מתביעות ייצוגיות שהן תביעות סרק חורג מד' אמותיו של התאגיד הנתבע. ניתן להניח כי עלויות ההליך הייצוגי וההסתלקות (שממנה נהנים התובע ובא הכוח המייצג) יגולגלו לפתחם של חברי הקבוצה – לרוב בדרך של העלאת מחירים..." (ע"א 8114/14 **מרקיס מוצרי ייעול בע"מ נ' סונול ישראל בע"מ** (פורסם בנבו, 5.8.2018)).

15. לבסוף יזכיר היועץ המשפטי לממשלה, כי בין השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבואו לאשר הסדר פשרה נמנו בפסיקה השיקולים הבאים: "סכום הפשרה ביחס לפיצוי הפוטנציאלי של החברה במקרה של הצלחת התביעה; הסיכוי שהחברה תזכה בתביעה; תועלת אחרת שעשויה החברה להפיק מהפשרה המוצעת; השלב שבו מתבקש אישור הפשרה; העלויות והמשמעויות של המשך התדיינות מבחינת החברה; הסולבנטיות של הנתבעים או מנגנוני שיפוי שעומדים להם; הוגנות יעילות וסבירות ההסכם שהוגש לבית-המשפט..." (תנ"ג (ת"א) 32690-10-11 **גוטליב נ' איילון אחזקות בע"מ** (פורסם בנבו, 3.9.2012)). מבין שיקולים אלה, "אחד השיקולים המרכזיים שיש לבחון אותם ביחס להסדר פשרה, הוא השיקול של הסיכוי שהתביעה היתה מתקבלת לו היה הדיון בה נמשך עד תומו, מול הסיכון שהתביעה היתה נדחית. סכום הפשרה צריך ככלל לשקף את סיכויי התביעה" (תנ"ג (כלכלית) 45914-09-12 **דיין נ' אי די בי חברה לאחזקות בע"מ** (פורסם בנבו, 31.10.2013) [הדגשה לא במקור – ל.ו.]).

2. ב. מן הכלל אל הפרט

16. בענייננו, בקשת גילוי המסמכים שהוגשה נגעה לאחריותם הפיקוחית של נושאי המשרה והדירקטורים בחברה ול"רשלנותם החמורה של עובדי הבנק ובכיריו, האחראים לפקח בדיוק על מניעת עבירות פליליות כגון אלו, המבוצעות באמצעות שירותיו של הבנק". בירור בקשה זו הושעה כאמור, עד למועד סיום החקירה, אשר מיד לאחריה מונתה הוועדה.

17. מבלי להביע עמדה בכל הנוגע לעצמאות וכשירות ועדה זו, יצביע היועץ המשפטי לממשלה על המסקנה אליה הגיעה הוועדה, והיא כי עילת התביעה נגד נושאי המשרה והדירקטורים בשל הפרת חובת אמונים היא בעלת סיכויים קלושים, ועילה בשל הפרת חובת זהירות היא בעלת סיכויים נמוכים. הוועדה לא מצאה "תשתית ראייתית מספקת לכך שהדירקטורים ונושאי המשרה האחרים לא פעלו כדירקטורים ונושאי משרה סבירים, לפי הסטנדרט המצופה והמקובל בתקופה הרלוונטית. הוועדה לא מצאה תשתית ראייתית מספקת לביסוס טענה בדבר מחדל בפיקוח של הדירקטורים ונושאי המשרה האחרים" (תמצית מנהלים לדוח הוועדה, עמ' 2). לפיכך, עמדת הוועדה היא כי מדובר בעילת תביעה חלשה, ולפיכך בסיכון שאינו משמעותי.

18. גם עמדת באי כוח המבטחים היתה, כי "מדובר בתיק שאינו מצדיק כל תשלום" (סעיף 93 לתקציר דוח הוועדה שצורף לבקשת אישור הסדר הפרשה כנספח 4). זאת, מאחר שתביעה בשל הפרת חובת אמונים אינה בת ביטוח לפי הוראות הדין והפוליסה. לצד זאת, תביעה בגין הפרת חובת זהירות במחדל בפיקוח היא חדשנית במשפט הישראלי, ומהווה עילה "קשה מאוד, עד בלתי אפשרית, להוכחה, בפרט במקרה בו החקירה היסודית שבוצעה על ידי משרד Manatt לא העלתה כל מעורבות של הדירקטורים ונושאי המשרה האחרים במעשים נושא ה-DPA". כמו כן, נטען כי גם אם תוכח הפרת חובת זהירות בהקשרי פיקוח על ציות לדיני המס ואיסור הלבנת ההון בבנק, יהיה קיים קושי רב להוכיח קשר סיבתי בין הפרה זו לבין נזק בר פיצוי.

19. הנטל הכבד המונח על התובע בעילת תביעה המתבססת על אחריות הפיקוח של הדירקטורים עשוי להילמד גם מהמשפט המשווה. הפסיקה הישראלית טרם ערכה דיון ממצה בהיקפה של חובת הפיקוח של הדירקטורים ובתנאים אשר בהתקיימם תוטל על הדירקטורים אחריות בגין מחדל בפיקוח (אסף אקשטיין וגדעון פרחמובסקי "אחריות בגין מחדל בפיקוח" **אתר הממשל התאגידי של אוניברסיטת תל-אביב** 1 (2017)). אולם, הדין במדינת דלאוור קבע עקרונות ברורים בנושא, מהם ניתן ללמוד. בית המשפט שם קבע בעניין *In re Caremark International Inc. Derivative Litigation*, 698 A. 2d 959 (Del. Ch. 1996), כי הנטל של הוכחת מחדל בפיקוח הוא נטל כבד. בהקשר זה נאמר, כי תביעה בגין היעדר פיקוח היא אחת התביעות הקשות ביותר להוכחה מצד נתבעים. כמו כן נקבע, כי התובע צריך להצביע לשם כך על כישלון מוחלט, עקבי או מתמשך של הדירקטורים לפקח ולהטמיע מערכות ציות לחוק אפקטיביות דיין.

20. בפסיקה מאוחרת יותר קבע בית המשפט העליון בדלאוור, כי החובה לפקח היא חלק מחובת תום הלב והאמונים. בהתאם לכך, תוטל אחריות אישית על דירקטורים בגין מחדל בפיקוח תוטל גם בנסיבות בהן הדירקטוריון פעל בחוסר תום לב. רכיב חוסר תום הלב פורש כהתעלמות מודעת של הדירקטוריון מחובותיו. במילים אחרות, יש להוכיח לא רק שהדירקטור התנהל בצורה שמפרה את חובותיו, אלא שהוא היה מודע לכך שהוא עושה זאת. כדי להוכיח זאת נוהגים תובעים לנסות ולהצביע על "דגלים אדומים" שהיו קיימים בזמן אמת, שהדירקטורים התעלמו מקיומם, ומכאן שדגלים אדומים אלה

משמשים ראייה לכך שהדירקטורים היו בעלי מודעות להתנהלותם הבעייתית. הפסיקה בנושאים אלה הבהירה, כי אותות אלה צריכים להיות משמעותיים, ברורים וגלויים לפני הדירקטוריון. (לפירוט נוסף בדבר הדין בדלאוור, ראו אקשטיין ופרחמובסקי, שם).

21. אנו רואים אפוא, כי הוועדה קבעה שסיכויי התביעה הם לכל היותר נמוכים. לקביעה זו יש לצרף את האמור לעיל בדבר היות תביעה מסוג הקשה להוכחה. והנה, למרות האמור לעיל, הסכום המוצע בהסדר הפשרה אינו מבוטל, מבלי שניתן הסבר לאופן בו הגיעו לסכום זה.

22. בהקשר זה מן הראוי לציין גם, כי סכום הפשרה אינו מבוטל גם בהשוואה למקרים קודמים בהם העילה היתה דומה, אם כי שם ועדה בלתי תלויה שישבה על המדוכה, מצאה סיכויים סבירים יותר להצלחתה של תביעה נגד נושאי המשרה. כך למשל, בעניין **לנואל**, קבעה הוועדה כי קיימת אפשרות מסתברת לכך שהופרה חובת הזהירות וכן לקיומה של רשלנות. על בסיס זה שולם סכום של 92 מיליון דולר, שייצג כ-23% מה"נזק", קרי מהסכום ששולם על ידי הבנק לרשויות. בעניין **טבע**, קבעה הוועדה כי אף שהתביעה קשה ומורכבת לא ניתן להגדירה כמופרכת. על בסיס זה הסכימו הצדדים על סעד מוסכם של 50 מיליון דולר שייצג 9.3% מהנזק. בענייננו, בו הוגדרה העילה כקלושה, הסכימו הצדדים על סעד מוסכם של 23 מיליון דולר, שמייצגים 11.8% אחוזים מהנזק שנגרם לחברה. זאת, מבלי להביא בחשבון את טענת המבטחים כי מרבית הסכום בכלל אינו בר שיפוי לפי הוראות הדין והפוליסה (מאחר והוא שולם חלקו כקנס פלילי, חלקו כהשבת רווחים שהופקו שלא כדין וחלקו כהשבת מיסים שלא שולמו בעבר).

23. לאור זאת, יבקש היועץ המשפטי לממשלה מבית המשפט הנכבד לשקול את חוסר ההלימה בין סיכויי התביעה כפי שהוצגו על ידי הצדדים לבין הסדר הפשרה המוצע. זאת, לאור ההשפעות השליליות שעשויות להיות להסדר זה על שוק ביטוח נושאי המשרה והשיקולים הנוספים שהוצגו לעיל.

ג. שכר טרחת בא כוח המבקש

24. שכר הטרחה שהומלץ בהסדר הפשרה לבא כוח המבקש הוא 3.95 מיליון ש"ח (כ-1.15 מיליון דולר). סכום זה מהווה כ-5% מהסכום שיושב לחברה. אמנם מדובר בשכר טרחה אשר עומד במדרגות שנקבעו בעניין **רייכרט** (ע"א 2046/10 **שמש נ' רייכרט** פ"ד סה(2) 681 (2012), ואולם, סכום זה חריג בגובהו בהשוואה למקרים הקודמים שהוזכרו, שם עמד סכום שכר הטרחה על 1.8%-3.2%. נראה, כי יש מקום לקבל הסבר המצדיק הבחנה זו, בפרט לאור העובדה שמדובר בעילת תביעה בעלת סיכויים נמוכים (כך, לפי הוועדה), ולאור העובדה שהסדר הפשרה הושג בשלב מקדמי של ההליך (הגשת בקשת גילוי מסמכים).

ד. תשלום לבאי כוחו של מר אלעד כץ

25. הבנק הסכים לשלם לבאי כוחו של מר אלעד כץ סך כולל של 250,000 ש"ח בתוספת מע"מ. מר כץ הגיש בקשה לגילוי מסמכים במקביל לבקשת אהרונז, אשר נמחקה על ידי בית המשפט. הבנק הסכים לשלם לבא כוחו – ד"ר ולר – את הסכום האמור, מאחר שלטעמו המהלכים שנקטו סייעו לתהליך גיבושו של הסדר הפשרה ולקידום תשלום סכום ההסדר בגדרו. סכום זה משולם על ידי הבנק כחלק מהסכום שיוכנס לקופתו על ידי המבטחים.

26. בבקשה לאישור הסדר הפשרה מובהר, כי ההסכם עם ד"ר ולר נערך לבר הסדר הפשרה וכי הוא אינו דורש את אישורו של בית המשפט. לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, ברי כי אישורו של בית המשפט נדרש להסכם כאמור, בין אם הוא חלק מהסדר הפשרה עם מר משה אהרוני, ובין אם הוא מהווה תשלום סכום חיצוני מוסכם. סעיף 202 לחוק החברות קובע, כי "תובע לא יסתלק מתביעה נגזרת, ולא יעשה הסדר או פשרה עם נתבע, אלא באישור בית המשפט". סעיף 200א לחוק החברות קובע, ביחס לעורך דין המייצג תובע נגזר, כי "עורך הדין לא יקבל שכר טרחה בסכום העולה על הסכום שקבע בית המשפט". ד"ר ולר הוא עורך דין שייצג תובע נגזר, גם אם תובע אחר, והוא אינו רשאי לקבל תמורה בעבור זאת ללא אישורו של בית המשפט, שיקבע את הסכום האמור.

27. היועץ המשפטי לממשלה יבקש להסב את תשומת ליבו של בית המשפט הנכבד לבעייתיות שעשוי תשלום כאמור לעורר, לאור מחיקת בקשת גילוי המסמכים שהגיש ד"ר ולר בשמו של אלעד כץ. בקשת גילוי המסמכים שהגיש ד"ר ולר נמחקה על ידי בית המשפט בשלב מוקדם, ובכך הסתיימו השירותים שהעניק כעורך דין המייצג תובע נגזר. תשלום לד"ר ולר אך בשל סיוע שהעניק ללא מעמד רשמי, עלול לייצר תמריצים בעייתיים למבקשים ובאי כוחם, אשר בית המשפט פסק כי אינם יכולים לקחת חלק בהליך, להמשיך ולהיות מעורבים בו, למרות פסיקת בית המשפט. תשלום כאמור עשוי להיות מוצדק בנסיבות מיוחדות וחריגות, אשר לעמדת היועץ המשפטי לממשלה אינן מתקיימות בענייננו.

ליאב וינבאום, עו"ד
משנה לפרקליטת מחוז תל
אביב (אזרחי)

היום, כ"ה חשוון תשפ"א, 12 נובמבר 2020